

IR-RABA' HADD TAL-GHID (2020) IL-MISTERU TAL-MAGHMUDIJA TAGHNA

Contributed by Frans Galea
Saturday, 02 May 2020

Din
hija il- Liturgija tar-Raba' Hadd tal-Ghid (2020) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Qabel ma ltaqajt ma' katekeji serja, katekeji permanenti u progressiva, jilifieri mhux xi priedka ta' darba, imma pro ess ta' katekeji g'all-ajja kollha u li hi progressiva, li l-ewwel tisqi l'alib lit-tarbija, imbag'ad, bil-mod il-mod tg'addi g'al ikel aktar solidu u li jsa'a... qabel ma Alla tani din il-Grazzja bla ma jist'oqqli, ftiit li xejn kont inqisha l-Mag'mudija. Anzi, ftiit li xejn kont nifhimha. G'alija, u ninnota, g'al 'afna o'rajn, il-Mag'mudija kienet rit qasir ta' da'la fis- "so jeta"; Nisranija; wie'ed isir parti mill- "bqija"; isem did imni l'el fuq ir-re!stru tal-kappillan; erimonja li trid issir biex tikkwalifika g'as-Sagramenti l-o'ra.

Kont nara n-nies tiflef xi ftiit il-pa enzja meta tinduna li l-quddiesa tal- "add se titwal xi ftiit b'xi Mag'mudija, u allura kienet issir bl-g'alla u xi drabi g'aliha, fi knisja vojta. L-iktar li kien jag'mel sens kien il-festin ta' wara fejn il-familjari kienu jiltaqg'u flimkien ji elebraw u jifir'u bit-twelid did ta' tarbija o'ra fil-familja, iktar milli g'ax it-tarbija kienet ir eviet xi 'a!a li l-valur tag'ha ma jistax jitqies, ma jistax jitkejjel, ma jistax jili mitfi mill-g'ana kollu tad-dinja.

Huwa ar li l-Mag'mudija mhix biss ir-rit, jew riti mda"lin wara xulxin f' "erimonja ta' kwarta. Mhix xi 'a!a malika li tag'mlek "Nisrani"; f' "akka ta' g'ajna. Jekk tarbija titg'ammed, imma mbag'ad titrabba wa'edha lo lungla bla ma 'add isemmilha l-isem ta' esu, f' "din it-tarbija ma tissawwarx il-Fidi, anke jekk fiha jkun injera";

kollox. G'ax dan hu nteressanti
 mmens. Kull Sagrament hu dejjem
 effika i, imma wie'ed jista' jmur jilbor l-ilma barmil imtaqqab. Fir-rit qaddis, anke jekk 'add ma jinduna,
 fit-tarbija tkun injerg'et b'al lewja, indifnet fiha, lewja jew jerrieg'a
 bil-potenzjal midfun fiha li tikber f'si'ra enormi ta' sa'a ta' barra minn
 hawn. Imma jekk ma jse'x il-pro ess li
 fih il-lewja tinqasam u to'ro! minnha l-qalba, imbag'ad g'erq kejken u
 l-kumplament, ma jse'x jejn u kollox imut bla ma jinduna 'add.

Hemm tant x'wie'ed jg'id
 fuq il-Mag'mudija Nisranija! Lili
 jolqotni 'afna, u narah argument vitali g'all-Knisja tal-lum, il-pro ess tal-Mag'mudija. Hu pro ess li jie'u tul il-'ajja kollha. Il-
 Mag'mudija tie'u tul is-snin kollha li
 tana l-Mulej li ng'ixu hawn! Hi Mixja
 ta' konverljoni, bidla kontinwa u progressiva.
 Dan jitfa dawl fuq l-Istorja kollha tag'na. G'ax il-pagan, jew in-Nisrani biered, ja'sbu
 li fil-'ajja kollox kumbinazzjoni, kwistjoni ta' xorti tajba jew 'aljna.

Il-Fidi tg'idilna ar u
 tond li hu l-Mulej li hu Sid l-Istorja, u ma taqax werqa wa'da, ig'id is-Salm,
 li ma taqax g'ax iridha taqa' Alla.
 Afna nies li l-Mag'mudija tag'hom ma kibritx permezz tas-Smig'
 tal-Kelma, is-Sagramenti u l-g'ajnuniet kollha tal-Knisja, jibqg'u skandalizzati
 quddiem din li Alla jikkontrolla kollox, u finalment idawwar kollox
 g'all-id. Afna, anke jekk dan ma
 jindunawx bih, ja'sbu li l-univers hu l-
 "battlefield", il-post fejn qeg'da tili
 mi! ielda gwerra enormi bejn sew! qawwiet tal-istess sa'a, wa'da tad-Dawl u
 l-o'ra tad-Dlam... u jidher li sikwit id-Dlam jirba' fuq id-Dawl. Issa dan tassew li hu parti mill-Verità, imma
 hawn g'adna "l bog'od mill-Verità.

L-Istorja tag'na tie'u sens
 meta nemnu li l-Im'abba li hi Alla hi s-setg'a wa'danija li tmexxi kollox,
 imma hi setg'a li 'alliet lill-bniedem fil-libertà g'ax hi M'abba. Din l-Istorja tag'na hi l-Istorja ta' kif din
 l-Im'abba li hi Alla qed tmexxi l-pro ess tal-Mag'mudija tag'na biex il-lewja
 li njerg'et issir dik is-Si'ra sabi'a ta' Fidi fil-Misteru tal-G'id ta' Kristu
 li g'andu "mo" u g'alina l-Mulej. Kull
 pro ess fin-natura fih is-sabi' u d-diffi li tieg'u. Kull wie'ed minna g'andu s-Salib tieg'u,
 l-istejjer imdallma, it-traledji tieg'u.
 Imma hemm ukoll is-sabi'...
 L-ikrah jidher bla sens "g'ajnejna u jlibilna ko mistoqsijiet fuq din
 l-Im'abba li hi Alla. Imma l-Fidi li
 tkun qed tikber fina tg'idilna: "Stenna!
 Iskot! Afda!"

Dak li jkun qed jilri fina
 bil-Mag'mudija li tkun qed tikber, hu Miraklu Morali, hu tant kbir li a'na ma
 nifhmuhx, hu l-Mewt ta' natura, ta' bniedem, u t-Twelid did ta' natura o'ra,
 bniedem did. Dan tkellem fuqu l-Mulej
 esù ma' Nikodemu. A'na nitwieldu

bin-natura, bil-libdjet, bil-passjonijiet ta' Adam, il-bniedem naturali. Din in-natura, dan il-bniedem qadim hu ddestinat li jmut. Infatti jibda jmut malli jtwieled, b'al sufarell tal-festa li tti in-nar u jibda ja'raq 'ajtu. Dan il-bniedem hu midneb, u ma jistax ma jkunx hekk. Hu egoista mit-twelid g'ax wiret natura egoista, g'ax jibla' mill-mewt.

Alla bag'at lil Ibnu fid-dinja biex daww kolla li jemmnu fiH jinbeda pro ess ta' Mewt g'all-qadim u t-Twelid ta' natura li hi ta' Alla, li hi ta' Kristu, li ma tmut qatt, li mhix egoista iktar g'ax issa l-Mewt g'adhiex l-a'ar kelma. Dan il-bniedem did jista' jag'mel ir-Rieda ta' Alla, imma l-ie'or kien jibla' mir-Rieda ta' Alla. Dan il-bniedem jista' jg'ix id-Diskors tal-Muntanja li hu r-ritratt tan-Nisrani veru, imma l-ie'or, anke jekk jisforza kemm irid, ma jistax. Din hi l-Mag'mudija! Din il-bidla hi l-Mag'mudija. Hija Mewt u Twelid did. Il-Mag'mudija hija passa! mid-Dlam g'ad-Dawl, mill-Mewt g'all-ajja, mill-Vistu g'all-Festa, mill-Egoi mu g'all-Im'abba, mill-Jasar g'all-elsien, mill-bija' g'all-Fidu ja g'amja f'Dak li qed imexxi l-Istorja.

Issa, dan il-pro ess ma jse'x jekk ma nag'rfux il-jasar tag'na, il-Mewt li hemm tg'ammara fina, id-dnub tag'na. Dan kollu irridu nag'rfux u nobog'duh g'ax nindunaw li n-nuqqas ta' sliem u kuntentizza bil-ajja lej appuntu minn hawn, minn din in-natura qadima li trid tmut fil-Mag'mudija. Dan l-g'arfien hu diffi li 'afna, 'afna, u jekk ise' hu Grazzja ta' Alla. Min hu marbut mad-dinja u jfittex il-fer' u l-ajja fiha, qatt mhu se jinduna bin-natura marida li g'andu, a'seb u are kemm se jixxennaq li Alla jibdilhielu. Il-Konverjjonijiet il-kbar kollha hawn se'u: fil-mument meta l-bniedem jag'raf hu min hu tassew.

Il-qari tal-lum jg'idilna li Pietru, fl-ewwel proklamazzjoni tal-A'bar it-Tajba, xehel lil misra' nies li huma kienu 'atja ta' dnub kbir: il-qtil ta' Alla nifsu! A'na koll qtilna u noqtlu lil Alla minn !o fina meta nimlew l-esseri' tag'na b'dak li hu materjali biss. Min sema' lil Pietru baqa' mbellah. Gur li 'afna r-rabbjaw g'ax ma ridux ja' etaw din id-dehra tag'hom infushom. O'rajn bdew jid'ku g'ax 'asbuh fis-sakra. O'rajn messithom il-Grazzja u raw li tassew li huma kienu morda g'all-mewt bid-dnub. F'dawn tal-a'ar beda l-pro ess ta' divinizzazzjoni, ta' bidla minn natura umana g'al natura ta' Alla fihom. Din hi l-esperjenza tal-Mag'mudija.

Kristu tg'abba bid-dnub tag'na, bil-bniedem il-qadim, bin-natura qadima tag'na, b'dak kollu li writna minn Adam, u tkaxkar bih lejn il-Kalvarju. Hemm, waqt li miet Kristu, kien qed imut ukoll il-bniedem il-qadim ta' kull ma'luq. Kristu sammar mas-Salib

tieg'u in-natura materjalista, miexja dejjem lejn il-Mewt, u qajjem mieg'u mill-qabar bniedem !did b'natura !dida li ma tmut qatt. Dan l-G'id ta' Kristu huwa l-Mag'mudija tag'na. L-G'id ta' Kristu jse" fil-Mag'mudija tag'na fil-qjies li din tikber fil-pro ess tag'ha. Dan biss jag'ti sens lill-ajja; dan biss idawwal is-salib u t-tbatijiet tag'na; kollox ja'dem g'al dan il-pro ess sakemm fl-a"ar il-Fu"ari l-Kbir li hu Alla jkun 'are! l-Opra tal-Arti li hi l-qdusija tag'na mi - appa tafal iebsa u kollha |rar li biha twelidna.

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

Qari I

Alla lil esù g'amlu Mulej u Kristu.

Atti 2, 14a.36-41

Qari mill-Ktieb tal-Atti tal-Appostli

Nhar G'id il-amsin, Pietru flimkien mal-dax qam u qal lil-Lhud b'le'en g'oli: "ja jkun jaf fil-gur il-poplu kollu ta' Irael li lil dan esù, li intom sallabtuh, Alla g'amlu Mulej u Messija".

Dan il-kliem li semg'u laqtilhom qalbhom, u qalu lil Pietru u lill-appostli l-o'ra: "L-a'wa, x'g'andna nag'mlu a'na?". U Pietru welibhom: "Indmu, u jitg'ammed kull wie'ed minnkom fl-isem ta' Kristu g'all-ma'fra ta' dnuvietkom; u intom tir ievu d-don tal-Ispirtu s-Santu. G'ax il-weg'da qieg'da g'alikom u g'al uliedkom u g'al dawk kollha li huma fil-bog'od, dawk kollha li l-Mulej Alla tag'na sej'ilhom".

U b'afna kliem ie'or tahom xhieda u wissiehom billi qalilhom: "Salvaw lilkom infuskom minn dan in-nisel 'ajin". G'alhekk dawk li laqq'u kliemu tg'ammdu u dakinhar ing'aqdu mad-dixxipli madwar tlitt elef ru'.

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Irroddu 'ajr lil Alla

Salm Responsorjali

Salm 22 (23), 1-3a. 3b-4. 5. 6.

R/. (1): Il-Mulej hu r-rag'aj tieg'i:

xejn ma jonqosni

Jew

R/. Hallelujah, hallelujah, hallelujah

Il-Mulej hu r-rag'aj tieg'i:

xejn ma jonqosni.

'merg'at kollha 'dura jqeg'edni,

'dejn l-ilma, fejn nistrie', je'odni.

Hemm hu jrejjaqni. R/.

Imexxini fit-triq tas-sewwa

min'abba l-isem tieg'u.

Imqar jekk nimxi 'wied mudlam,

ma nib|ax mill-'sara, g'ax inti mieg'i.

Il-'atar tieg'ek u l-g'aslu! tieg'ek,

huma jwennsuni. R/.

Inti t'ejji mejda g'alija

quddiem l-g'edewwa tieg'i.

Bil-|ejt tidlikli rasi,

u l-kal i tieg'i tfawwarli. R/.

Mieg'i, iva, jimxu t-tjieba u l-'niena

il-jjem kollha ta’ 'ajti.

U ng'ammarr f’dar il-Mulej

sakemm indum 'aj! R/.

Qari II

Intom erlajtu lura g'and ir-rag'aj u
l-g'assies ta’ ru'kom.

1 Piet 2, 20b-25

Qari mill-Ewwel ltra ta’ San Pietru Appostlu

G'e|ie|, jekk tag'mlu t-tajjeb

u ssofru t-tbatija bis-sabar, din tkun grazzja
quddiem Alla.

G'al dan intom kontu msej'a,

g'ax Kristu wkoll bata g'alikom

u 'allielkom e|empju,

biex timxu fuq il-passi tieg'u:

hu li ma kien g'amel ebda dnub,

u ebda qerq ma nstab f'ommu,

meta g'ajruh ma weli bit-tag'jir,

meta bata ma heddidx

imma 'alla f'idejn l-Im'allef !ust.

Hu tg'abba bi dnubietna

sa fuq is-salib,

biex a'na mmutu g'ad-dnubiet,

u ng'ixu g'all-!ustizzja.

Bil-!rie'i tieg'u intom fiqtu.

Intom kontu b'al nag'a! mitlufa,

imma issa r!ajtu lura g'and ir-rag'aj

u l-g'assies ta' ru'kom.

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Iroddu 'ajr lil Alla

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

w 10, 14

Hallelujah. R/. Hallelujah

Jiena r-rag'aj it-tajjeb, jg'id il-Mulej;

jiena nag'raf in-nag'a! tieg'i,

u n-nag'a! tieg'i jag'rfu lili.

R/. Hallelujah

Evan!elju

Il-bieb tan-nag'a! huwa jien.

w 10, 1-10

Qari mill-Evan!elju skond San wann

“Dak il-mien, esù qal: ‘Tassew tassew ng'idilkom, min ma jid'olx fil-maqjel tan-nag'a! mill-bieb imma jaqbe! lewwa minn na'a o'ra, dak hu 'alliel u brigant. Imma min jid'ol mill-bieb hu r-rag'aj tan-nag'a!’

Min ikun mal-bieb lilu jifta', in-nag'a! minn le'nu jisimg'u, u hu jsejja' in-nag'a! tieg'u wa'da wa'da b'isimhom u jo'ro!hom barra. U meta jo'ro! in-nag'a! tieg'u, huwa jmur quddiemhom u n-nag'a! jimxu warajh, g'ax jisimg'u le'nu. Imma wara wie'ed barrani ma jimxux, anzi ja'arbu minnu, g'ax le'en barrani ma jafuhx’

Din il-parabbola qalhielhom esù, i!da huma ma fehmux x'ried jg'idilhom biha. G'alhekk esù ra' qalilhom: ‘Tassew, tassew ng'idilkom li l-bieb tan-nag'a! huwa jien. Dawk kollha li lew sa issa qabli huma 'allelin u briganti. I!da n-nag'a! lilhom ma semg'uhomx. Jiena hu l-bieb;

jekk xi 'add jid'ol !ewwa permezz tieg'i jsalva, u jid'ol u jo'ro! u jsib fejn jirg'a. Il-'alliel ma jid'olx jekk mhux biex jisraq u joqtol u jeqred. Jiena !ejt biex ikollkom il-'ajja, u 'ajja bil-kotra”.

Il-Kelma tal-Mulej

R/. Tif'ir lilek Kristu